

Ո Ւ Ղ Ե Ց ՈՒ Յ Ց

**ԲԱՐՁՐԱՍՏԻՃԱՆ ՊԱՇՏՈՆԱՏԱՐ ԱՆՁԻ ԱՄՈՒՍՆՈՒՆ, ՆՐԱ ՀԵՏ
ՀԱՄԱՏԵՂ ԱՊՐՈՂ ԾՆՈՂԻՆ, ՉԱՓԱՀԱՍ ԵՎ ՉԱՄՈՒՍՆԱՑԱԾ
ՁԱՎԱԿԻՆ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՈՎ ՊԱՏԿԱՆՈՂ
ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՏԱՐՎԱ ԳՈՒՅՔԻ ԵՎ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ
ՀԱՅՏԱՐԱՐԱԳՐԻ ԼՐԱՑՄԱՆ**

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐԱԳՐԻ ԼՐԱՑՄԱՆԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎՈՂ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ	4
Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի ամուսնուն, նրա հետ համատեղ ապրող ծնողին, չափահաս և չամուսնացած զավակին սեփականության իրավունքով պատկանող հարկային տարվա գույքի և եկամուտների հայտարարագիր	4
Ընդհանուր դրույթներ.....	4
Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի ամուսնու, նրա հետ համատեղ ապրող ծնողի, չափահաս և չամուսնացած զավակի տվյալները	7
Բաժին Ա. Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի ամուսնու, նրա հետ համատեղ ապրող ծնողի, չափահաս և չամուսնացած զավակի գույքը	7
Բաժին Բ. Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի ամուսնու, նրա հետ համատեղ ապրող ծնողի, չափահաս և չամուսնացած զավակի եկամուտները.....	22
ՀԱՅՏԱՐԱՐԱԳՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՄԱՆ ԿԱՐԳԸ	25
ԱՂՅՈՒՍԱԿՆԵՐ	27
ԱՂՅՈՒՍԱԿ 1. ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ	27
ԱՂՅՈՒՍԱԿ 2. ՇԱՐԺԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ	28
ԱՂՅՈՒՍԱԿ 3. ԱՐԺԵԹՂԹԻ ԿԱՄ ԱՅԼ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐ.....	29
ԱՂՅՈՒՍԱԿ 4. ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ.....	30

ՀԱՅՏԱՐԱՐԱԳՐԻ ԼՐԱՑՄԱՆԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎՈՂ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի ամուսնուն, նրա հետ համատեղ ապրող ծնողին, չափահաս և չամուսնացած զավակին սեփականության իրավունքով պատկանող հարկային տարվա գույքի և եկամուտների հայտարարագիր

Ընդհանուր դրույթներ

1. Սույն ուղեցույցը սահմանում է բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի ամուսնուն, նրա հետ համատեղ ապրող ծնողին, չափահաս և չամուսնացած զավակին սեփականության իրավունքով պատկանող՝ հարկային տարվա գույքի և եկամուտների հայտարարագրի (այսուհետ՝ Հայտարարագիր) լրացման նկատմամբ ներկայացվող պահանջները և ներկայացման կարգը:

2. Հայտարարագրի ներկայացման պարտականությունը բխում է «Հանրային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 32-րդ հոդվածի 4-րդ մասի պահանջներից:

3. Հայտարարագիրը ներկայացնում են «Հանրային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 5-րդ հոդվածի, 1-ին մասի, 15-րդ կետով սահմանված բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի՝ Հանրապետության Նախագահի, վարչապետի, Ազգային ժողովի պատգամավորների, սահմանադրական դատարանի անդամների, դատավորների, նախարարների և նրանց տեղակալների, գլխավոր դատախազի և նրա տեղակալների, մարզերի, Երևանի քաղաքի և կայազորների դատախազների, օրենքներով ստեղծված պետական մարմինների ղեկավարների, նրանց տեղակալների և այդ մարմինների անդամների, կենտրոնական բանկի նախագահի, նրա տեղակալի և կենտրոնական բանկի խորհրդի անդամների, կառավարությանն առընթեր պետական կառավարման մարմինների ղեկավարների, նրանց տեղակալների, վերահսկիչ պալատի նախագահի, նրա տեղակալի, խորհրդի անդամների, Հանրապետության Նախագահի աշխատակազմի ղեկավարի և նրա տեղակալների, Ազգային ժողովի աշխատակազմի ղեկավարի և նրա տեղակալների, սահմանադրական դատարանի աշխատակազմի ղեկավարի, կառավարության աշխատակազմի ղեկավարի և նրա տեղակալների, բարձրաստիճան պաշտոնատար անձանց էթիկայի հանձնաժողովի անդամների, Երևանի քաղաքապետի և նրա տեղակալների, մարզպետների և նրանց տեղակալների, օտարերկրյա պետությունում գործող դիվանագիտական ծառայության մարմինների ղեկավարների, Ազգային անվտանգության խորհրդի քարտուղարի, Հանրապետության Նախագահի խորհրդականների և օգնականների, Ազգային ժողովի նախագահի խորհրդականների և օգնականների, վարչապետի խորհրդականների և օգնականների, նախորդ տարվա հունվարի 1-ի դրությամբ

50,000 և ավելի բնակիչ ունեցող համայնքների ղեկավարների, ինչպես նաև Հանրապետության Նախագահի վերահսկողական ծառայության ղեկավարի, վարչապետի վերահսկողական ծառայության ղեկավարի ամուսինը, նրա հետ համատեղ ապրող ծնողը, չափահաս և չամուսնացած զավակը:

4. Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի ամուսինը, նրա հետ համատեղ ապրող ծնողը, չափահաս և չամուսնացած զավակը լրացնում է առանձին Հայտարարագիր:

5. 2012թ. հունվարի 1-ի դրությամբ «Հանրային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 5-րդ հոդվածի 1-ին մասի 15-րդ կետի իմաստով բարձրաստիճան պաշտոնատար անձ հանդիսացող անձի ամուսինը, նրա հետ համատեղ ապրող ծնողը, համատեղ ապրող չափահաս և չամուսնացած զավակը 2011թ. հարկային տարվա համար գույքի և եկամուտների վերաբերյալ հայտարարագիր ներկայացնում է մինչև 2012թ. ապրիլի 15-ը:

6. Հայտարարագիրը լրացվում է համաձայն ՀՀ կառավարության 2011 թվականի դեկտեմբերի 15-ի N 1819-Ն որոշմամբ (2012թ. փետրվարի 23-ին թիվ 205-Ն որոշմամբ կատարված փոփոխություններով և լրացումներով) հավելված N 3 –ով հաստատված ձևաթղթի:

7. Հայտարարագիրը լրացնելիս անհրաժեշտ է օգտվել բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի ամուսնուն, նրա հետ համատեղ ապրող ծնողին, չափահաս և չամուսնացած զավակին սեփականության իրավունքով պատկանող հարկային տարվա գույքի և եկամուտների հայտարարագրի լրացման սույն ուղեցույցից:

8. Հայտարարագրի լրացման ուղեցույցը և ձևաթղթերը հասանելի կլինեն բարձրաստիճան պաշտոնատար անձանց էթիկայի հանձնաժողովի www.ethics.am, ՀՀ կառավարության աշխատակազմի www.gov.am, ՀՀ Ազգային ժողովի www.parliament.am, ՀՀ սահմանադրական դատարանի www.concourt.am, ՀՀ դատական դեպարտամենտի www.court.am, ՀՀ դատախազության www.genproc.am. էլեկտրոնային կայքէջերում:

9. Հայտարարագրի յուրաքանչյուր աղյուսակ լրացվում է սույն ուղեցույցի համապատասխան բաժնով սահմանված կարգով:

10. Հայտարարագիրը լրացվում է ինչպես էլեկտրոնային եղանակով, այնպես էլ ձեռագիր:

11. Հայտարարագիրը էլեկտրոնային եղանակով լրացվում է հայերեն լեզվով (բացառությամբ ուղեցույցով սահմանված դեպքերի), «GHEA Grapat» տառատեսակով, 12 տառաչափով:

12. Հայտարարագիրը էլեկտրոնային եղանակով լրացնելիս հայտարարագրի որևէ բաժնում նախատեսված աղյուսակի տողերի քանակը չբավականացնելու

դեպքում հայտարարագրման ենթակա տեղեկությունների լրացման համար աղյուսակում ավելացվում է համապատասխան ձևաչափի նոր տող:

13. Հայտարարագիրը ձեռագիր լրացվում է կապույտ կամ սև գույնի գնդիկավոր գրիչով, ընթեռնելի ձեռագրով: Եթե Հայտարարագրի նախատեսված բաժնի աղյուսակային ձևերի համապատասխան տողերը չեն բավականացնում հայտարարագրման ենթակա տվյալները լրացնելու համար, ապա դրան կցվում են համապատասխան աղյուսակները պարունակող լրացուցիչ էջեր:

14. Էլեկտրոնային եղանակով լրացվող Հայտարարագրի աղյուսակների չլրացված վանդակներում դրվում է « - » նշանը: Ձեռագիր լրացման դեպքում Հայտարարագրի աղյուսակների չլրացված վանդակներում դրվում է « - » նշանը, իսկ չլրացված սյունակներում՝ « Z » նշանը:

15. Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի ամուսնուն, նրա հետ համատեղ ապրող ծնողին, չափահաս և չամուսնացած զավակին սեփականության իրավունքով պատկանող հարկային տարվա գույքի և եկամուտների հայտարարագրի ձևը ենթակա չէ փոփոխման:

16. Հայտարարագրի յուրաքանչյուր լրացված էջի տողատակում, դրա համար առանձնացված մասում, դրվում է հայտարարատուի ստորագրությունը:

17. Հայտարարագրի վերնագրում «ԲԱՐՁՐԱՍՏԻՃԱՆ ՊԱՇՏՈՆԱՏԱՐ ԱՆՁԻ ԱՄՈՒՍՆՈՒՆ, ՆՐԱ ՀԵՏ ՀԱՄԱՏԵՂ ԱՊՐՈՂ ԾՆՈՂԻՆ, ՉԱՓԱՀԱՍ ԵՎ ՉԱՄՈՒՍՆԱՑԱԾ ՉԱՎԱԿԻՆ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՈՎ ՊԱՏԿԱՆՈՂ ԹՎԱԿԱՆԻ ԳՈՒՅՔԻ ԵՎ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ» տողի վանդակում լրացվում է հարկային տարին արտահայտող տարեթիվը:

18. Լրացված Հայտարարագիրը ուղարկվում է բարձրաստիճան պաշտոնատար անձանց էթիկայի հանձնաժողով (այսուհետ՝ էթիկայի հանձնաժողով) սույն ուղեցույցով սահմանված հայտարարագրի ներկայացման կարգի պահանջների համաձայն:

Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի ամուսնու, նրա հետ համատեղ ապրող ծնողի, չափահաս և չամուսնացած զավակի տվյալները

19. Հայտարարագրի «Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի ամուսնու, նրա հետ համատեղ ապրող ծնողի, չափահաս և չամուսնացած զավակի տվյալները» աղյուսակի՝

- «Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի ազգանունը, անունը, հայրանունը» տողում լրացվում է բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի ազգանունը, անունը, հայրանունը՝ ըստ անձնագրի:
- «Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի զբաղեցրած պաշտոնը» տողում լրացվում է համապատասխան իրավական ակտով սահմանված պաշտոնի ամբողջական անվանումը՝ ներառելով պետական մարմնի անվանումը:
- «Ամուսնու (ծնողի, զավակի) ազգանունը, անունը, հայրանունը, ծննդյան տարեթիվը» տողում լրացվում է ամուսնու (ծնողի, զավակի) ազգանունը, անունը, հայրանունը՝ ըստ անձնագրի, ինչպես նաև ծննդյան օրը, ամիսը և տարեթիվը, փակագծում նշելով ազգակցական կապը բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի հետ:
- «Ամուսնու (ծնողի, զավակի) անձնագրի սերիան, համարը, տրման ամսաթիվը, ում կողմից է տրված» տողում լրացվում է հայտարարատուի անձնագրի պահանջվող տվյալները:
- «Ամուսնու (ծնողի, զավակի) հեռախոսահամարները, էլեկտրոնային փոստի հասցեն» տողում լրացվում են հայտարարատուի այն հեռախոսների կոդերը և համարները, ինչպես նաև էլ-փոստի հասցեն, որոնցով հնարավոր է կապ հաստատել հայտարարատուի հետ:
- «Ամուսնու (ծնողի, զավակի) հայտարարագիրը ներկայացնելու օրը, ամիսը, տարին» տողում թվերով նշվում են հայտարարագրի ներկայացման օրը, ամիսը և տարեթիվը:
- «Հայտարարագիրը բաղկացած է էջից» տողում թվերով նշվում է լրացված հայտարարագրի էջերի քանակը:

Բաժին Ա. Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի ամուսնու, նրա հետ համատեղ ապրող ծնողի, չափահաս և չամուսնացած զավակի գույքը

20. Հայտարարագրի «Ա. Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի ամուսնու, նրա հետ համատեղ ապրող ծնողի, չափահաս և չամուսնացած զավակի գույքը» բաժնում ներկայացվում են բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի ամուսնուն, նրա հետ համատեղ ապրող ծնողին, չափահաս և չամուսնացած զավակին Հայաստանի Հանրապետությունում և արտերկրում սեփականության իրավունքով պատկանող հարկային տարում ձեռքբերված կամ օտարված գույքի վերաբերյալ տվյալներ:

21. Ընդհանուր համատեղ կամ բաժնային սեփականության իրավունքով պատկանող գույք ունենալու դեպքում՝ բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի ամուսինը, նրա հետ համատեղ ապրող ծնողը, չափահաս և չամուսնացած զավակը «Ա. Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի ամուսնու, նրա հետ համատեղ ապրող ծնողի, չափահաս և չամուսնացած զավակի գույքը» բաժնի համապատասխան աղյուսակների «Տեսակը» սյունակի տողում փակագծերում նշում է նաև «համատեղ սեփականություն» կամ «բաժնային սեփականություն» բառերը:

22. Նվիրատվության կամ ժառանգության կարգով ստացված գույքի դեպքում՝ «Ձեռք է բերվել հարկային տարում» կամ «Օտարվել է հարկային տարում» «գինը (արժեքը)» սյունակների համապատասխան տողում, գույքի գինը արտացոլվում է Հայաստանի Հանրապետության դրամով՝ հաշվարկված գույքի գների (արժեքի) ներքոշարադրյալ մեթոդներով:

- Բնամթերային գույքը կազմակերպություններից և անհատ ձեռնարկատերերից ստանալու դեպքում հայտարարագրում դրանք արտացոլվում են կազմակերպության կամ անհատ ձեռնարկատիրոջ կողմից **այլ անձանց՝ դրանց իրացման միջին գներով**, իսկ այդպիսի գների բացակայության դեպքում՝ կազմակերպության կամ անհատ ձեռնարկատիրոջ մոտ դրանց ինքնարժեքի (կամ ձեռքբերման արժեքի) և դրա նկատմամբ օրենքով սահմանված դեպքերում անուղղակի հարկերի հանրագումարով:
- Այլ աղբյուրներից ստանալու դեպքում՝ հայտարարագրում գույքի գինը արտացոլվում է նույնանման գործարքների տվյալ ամսվա **հրապարակված վիճակագրական գներով** (անհնարինության դեպքում նախորդող ամսվա հրապարակված վիճակագրական միջին գներ), իսկ դրանց բացակայության դեպքում՝ այդպիսի կամ նույնանման գործարքների համար՝ նախորդող 12 ամսվան վերաբերող հրապարակված վիճակագրական միջին գներով (սակագներով):
- Վիճակագրական միջին գնի բացակայության դեպքում գույքի գինը հայտարարագրում արտացոլվում է **եկամտի ստացման կամ պահանջի**

իրավունքի առաջացման տարում այն ձեռք բերելու գնով, որը նման հանգամանքներում սովորաբար գանձվում է նույնանման ապրանքների, աշխատանքների կամ ծառայությունների դիմաց: Այդ նպատակով կարող են կիրառվել առքուվաճառքով զբաղվող սուբյեկտների (բրոքերների, մասնագիտացված խանութների, բորսաների, մասնագիտացված տոնավաճառների, շուկաների և այլն) գները (սակագները), գնացուցակային (կատալոգային) գները, այդ թվում՝ նաև համապատասխան դեպքերում համացանցի միջոցով ստացված տվյալները, ինչպես նաև նույնանման գույքի աճուրդային կարգով իրացման ձևավորված նախադեպային տվյալները:

23. Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի ամուսնու Հայտարարագրի «Ա1. Անշարժ գույքը» աղյուսակի՝

- **«Տեսակը»** սյունակի համապատասխան տողում լրացվում է բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի ամուսնուն սեփականության իրավունքով պատկանող այն անշարժ գույքը՝ հողամասը, ընդերքի մասը, մեկուսի ջրային օբյեկտը, անտառը, բազմամյա տնկին, շենքը, շինությունը, հողին ամրակայված այլ գույքը, որն օտարվել կամ ձեռք է բերվել հարկային տարում՝ համաձայն կից Աղյուսակ 1-ի:

Անշարժ գույքի յուրաքանչյուր տեսակի համար լրացվում է անշարժ գույքի սեփականության իրավունքի պետական գրանցման վկայականով սահմանված գույքային միավորը:

- **«Գտնվելու վայրի հասցեն»** սյունակի համապատասխան տողում լրացվում է հայտարարագրման ենթակա անշարժ գույքի լրիվ հասցեն:

Հասցեն լրացնելիս անհրաժեշտ է նշել անշարժ գույքի սեփականության իրավունքի պետական գրանցման վկայականում նշված հասցեն:

- **«Առկա է հարկային տարվա սկզբին»** սյունակի համապատասխան տողում դրվում է «V» նշանը, եթե հարկային տարվա ընթացքում օտարվել է հարկային տարվա սկզբում առկա անշարժ գույքը:

- **«Ձեռք է բերվել հարկային տարում»** սյունակի **«գինը (արժեքը)»** հատվածի համապատասխան տողում նշվում է տվյալ հարկային տարվա ընթացքում ձեռք բերված յուրաքանչյուր միավոր անշարժ գույքի արժեքը՝ ըստ անշարժ գույքի ձեռքբերման պայմանագրում արտացոլված գնի:

- **«արժույթը»** սյունակի համապատասխան տողում նշվում է արժույթի անվանումը:

- «**Օտարվել է հարկային տարում**» սյունակի «**գինը (արժեքը)**» հատվածի համապատասխան տողում նշվում է տվյալ հարկային տարվա ընթացքում օտարված անշարժ գույքի արժեքը:
- «**Առկա է հարկային տարվա վերջում**» սյունակի համապատասխան տողում դրվում է «V» նշանը, եթե հարկային տարվա ընթացքում տվյալ անշարժ գույքը ձեռք է բերվել և չի օտարվել:
- Հարկային տարվա ընթացքում ձեռք բերված և օտարված անշարժ գույքի դեպքում «**Առկա է հարկային տարվա սկզբին**» և «**Առկա է հարկային տարվա վերջում**» սյունակների համապատասխան վանդակներում դրվում է «-» նշանը:

24. Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի հետ համատեղ ապրող ծնողի, չափահաս և չամուսնացած զավակի Հայտարարագրի «Ա1. Անշարժ գույքը» աղյուսակի՝

- «**Տեսակը**» սյունակի համապատասխան տողում լրացվում է անշարժ գույքը, եթե հարկային տարում անշարժ գույքի ձեռքբերման կամ օտարման գործարքների ընդհանուր գինը (արժեքը) գերազանցել է 50 միլիոն ՀՀ դրամը: Ընդ որում, ձեռքբերման գործարքների ընդհանուր գինը (արժեքը) կամ օտարման գործարքների ընդհանուր գինը (արժեքը) 50 միլիոն ՀՀ դրամը գերազանցելու դեպքում հայտարարագրման ենթակա են անշարժ գույքի ձեռքբերման և օտարման բոլոր գործարքները:

Հարկային տարում օտարված կամ ձեռքբերված անշարժ գույքի (հողամաս, ընդերքի մաս, մեկուսի ջրային օբյեկտ, անտառ, բազմամյա տնկի, շենք, շինություն և հողին ամրակայված այլ գույք) տեսակները Հայտարարագրում լրացվում է համաձայն կից Աղյուսակ 1-ի:

Անշարժ գույքի յուրաքանչյուր տեսակի համար լրացվում է անշարժ գույքի սեփականության իրավունքի պետական գրանցման վկայականով սահմանված գույքային միավորը:

- «**Գտնվելու վայրի հասցեն**» սյունակի համապատասխան տողում լրացվում է հայտարարագրման ենթակա անշարժ գույքի լրիվ հասցեն:

Հասցեն լրացնելիս անհրաժեշտ է նշել անշարժ գույքի սեփականության իրավունքի պետական գրանցման վկայականում նշված հասցեն:

- «**Առկա է հարկային տարվա սկզբին**» սյունակի համապատասխան տողում դրվում է «V» նշանը, եթե հարկային տարվա ընթացքում օտարվել է հարկային տարվա սկզբում առկա անշարժ գույքը:
- «**Ձեռք է բերվել հարկային տարում**» սյունակի «**գինը (արժեքը)**» հատվածի համապատասխան տողում նշվում է տվյալ հարկային տարվա

ընթացքում ձեռք բերված յուրաքանչյուր միավոր անշարժ գույքի արժեքը՝ ըստ անշարժ գույքի ձեռքբերման պայմանագրում արտացոլված գնի:

- **«արժույթը»** սյունակի համապատասխան տողում նշվում է արժույթի անվանումը:
- **«Օտարվել է հարկային տարում»** սյունակի **«գինը (արժեքը)»** հատվածի համապատասխան տողում նշվում է տվյալ հարկային տարվա ընթացքում օտարված անշարժ գույքի արժեքը:
- **«Առկա է հարկային տարվա վերջում»** սյունակի համապատասխան տողում դրվում է «V» նշանը, եթե հարկային տարվա ընթացքում տվյալ անշարժ գույքը ձեռք է բերվել և չի օտարվել:
- Հարկային տարվա ընթացքում ձեռք բերված և օտարված անշարժ գույքի դեպքում **«Առկա է հարկային տարվա սկզբին»** և **«Առկա է հարկային տարվա վերջում»** սյունակների համապատասխան վանդակներում դրվում է «-» նշանը:

25. Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի ամուսնու Հայտարարագրի **«Ա2. Շարժական գույքը»** աղյուսակի՝

- **«Տեսակը»** սյունակի յուրաքանչյուր տողում լրացվում է շարժական գույքի տեսակը՝ ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցը, անիվավոր, թրթուրավոր, ինքնագնաց մեքենան կամ մեխանիզմը, օդային, ջրային փոխադրամիջոցը, որն օտարվել կամ ձեռք է բերվել հարկային տարում՝ համաձայն կից Աղյուսակ 2-ի:
- Ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցների շարքին են դասվում այն տրանսպորտային միջոցները, որոնց շարժիչների աշխատանքային ծավալը գերազանցում է 50 խոր. սմ-ը, իսկ առավելագույն արագությունը գերազանցում է 50 կմ/ժ-ը, ինչպես նաև տարբեր բեռնատարողությամբ կցորդները կամ կիսակցորդները:
- **«Սերիան, մակնիշը»** սյունակի համապատասխան տողերում լրացվում է հայտարարագրման ենթակա շարժական գույքի սերիան և մակնիշը, այդ թվում՝ թողարկման տարեթիվը: Մակնիշը և սերիան լրացվում է շարժական գույքի տեխնիկական փաստաթղթերում արտացոլված լեզվով:
- **«արժույթը»** սյունակի համապատասխան տողում նշվում է արժույթի անվանումը:
- **«Առկա է հարկային տարվա սկզբին»** սյունակի համապատասխան տողում դրվում է «V» նշանը, եթե հարկային տարվա ընթացքում օտարվել է հարկային տարվա սկզբում առկա շարժական գույքը:

- «**Ձեռք է բերվել հարկային տարում**» սյունակի «**գինը (արժեքը)**» հատվածի համապատասխան տողում նշվում է տվյալ հարկային տարվա ընթացքում ձեռք բերված յուրաքանչյուր միավոր շարժական գույքի արժեքը՝ ըստ գույքի ձեռքբերման պայմանագրում արտացոլված գնի:
- «**Օտարվել է հարկային տարում**» սյունակի «**գինը (արժեքը)**» հատվածի համապատասխան տողում նշվում է տվյալ հարկային տարվա ընթացքում օտարված շարժական գույքի արժեքը:
- «**Առկա է հարկային տարվա վերջում**» սյունակի համապատասխան տողում դրվում է «V» նշանը, եթե հարկային տարվա ընթացքում տվյալ շարժական գույքը ձեռք է բերվել և չի օտարվել:
- Հարկային տարվա ընթացքում ձեռք բերված և օտարված շարժական գույքի դեպքում «**Առկա է հարկային տարվա սկզբին**» և «**Առկա է հարկային տարվա վերջում**» սյունակների համապատասխան վանդակներում դրվում է «->» նշանը:

26. Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի հետ համատեղ ապրող ծնողի, չափահաս և չամուսնացած զավակի Հայտարարագրի «Ա2. Շարժական գույքը» աղյուսակի՝

- «**Տեսակը**» սյունակի յուրաքանչյուր տողում լրացվում է շարժական գույքի տեսակը, եթե հարկային տարում շարժական գույքի ձեռքբերման գործարքների ընդհանուր գինը (արժեքը) կամ օտարման գործարքների ընդհանուր գինը (արժեքը) գերազանցել է 8 միլիոն ՀՀ դրամը: Ընդ որում, ձեռքբերման գործարքների ընդհանուր գինը (արժեքը) կամ օտարման գործարքների ընդհանուր գինը (արժեքը) 8 միլիոն ՀՀ դրամը գերազանցելու դեպքում հայտարարագրման ենթակա են շարժական գույքի ձեռքբերման և օտարման բոլոր գործարքները:

Հարկային տարում ձեռքբերված կամ օտարված շարժական գույքի (ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոց, անիվավոր, թրթուրավոր, ինքնագնաց մեքենա կամ մեխանիզմ, օդային, ջրային փոխադրամիջոց) տեսակները Հայտարարագրում լրացվում է համաձայն կից Աղյուսակ 2-ի:

Ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցների շարքին են դասվում այն տրանսպորտային միջոցները, որոնց շարժիչների աշխատանքային ծավալը գերազանցում է 50 խոր. սմ-ը, իսկ առավելագույն արագությունը գերազանցում է 50 կմ/ժ-ը, ինչպես նաև տարբեր բեռնատարողությամբ կցորդները կամ կիսակցորդները:

- «**Սերիան, մականիշը**» սյունակի համապատասխան տողերում լրացվում է հայտարարագրման ենթակա շարժական գույքի սերիան և մականիշը, այդ

թվում՝ թողարկման տարեթիվը: Մակնիշը և սերիան լրացվում է շարժական գույքի տեխնիկական փաստաթղթերում արտացոլված լեզվով:

- «**արժույթը**» սյունակի համապատասխան տողում նշվում է արժույթի անվանումը:
- «**Առկա է հարկային տարվա սկզբին**» սյունակի համապատասխան տողում դրվում է «V» նշանը, եթե հարկային տարվա ընթացքում օտարվել է հարկային տարվա սկզբում առկա շարժական գույքը:
- «**Ձեռք է բերվել հարկային տարում**» սյունակի «**գինը (արժեքը)**» հատվածի համապատասխան տողում նշվում է տվյալ հարկային տարվա ընթացքում ձեռք բերված յուրաքանչյուր միավոր շարժական գույքի արժեքը՝ ըստ գույքի ձեռքբերման պայմանագրում արտացոլված գնի:
- «**Օտարվել է հարկային տարում**» սյունակի «**գինը (արժեքը)**» հատվածի համապատասխան տողում նշվում է տվյալ հարկային տարվա ընթացքում օտարված շարժական գույքի արժեքը:
- «**Առկա է հարկային տարվա վերջում**» սյունակի համապատասխան տողում դրվում է «V» նշանը, եթե հարկային տարվա ընթացքում տվյալ շարժական գույքը ձեռք է բերվել և չի օտարվել:
- Հարկային տարվա ընթացքում ձեռք բերված և օտարված շարժական գույքի դեպքում «**Առկա է հարկային տարվա սկզբին**» և «**Առկա է հարկային տարվա վերջում**» սյունակների համապատասխան վանդակներում դրվում է «-» նշանը:

27. Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի ամուսնու Հայտարարագրի «Ա3. Արժեթղթերը և այլ ներդրումները» աղյուսակի՝

- «**Տեսակը**» սյունակի յուրաքանչյուր տողում լրացվում է այն արժեթղթի տեսակը (պարտատոմսը, չեկը, մուրհակը, բաժնետոմսը և Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով արժեթղթերի թվին դասվող այլ փաստաթուղթը, բացառությամբ բանկային վկայագրի) և (կամ) այլ ներդրումը հավաստող փաստաթուղթը (բաժնեմասը, փայաբաժինը), որը օտարվել կամ ձեռք է բերվել հարկային տարում՝ համաձայն կից Աղյուսակ 3-ի:

Սյունակի յուրաքանչյուր տողում փակագծերում նշվում է նաև համապատասխան արժեթուղթը թողարկողի անվանումը կամ ազգանունը, անունը, հայրանունը, ինչպես նաև արժեթղթի ծածկագիրը (առկայության դեպքում): Օտարերկրյա արժեթղթերի դեպքում ավելացվում է նաև «օտարերկրյա» բառը:

- **«Արժույթը»** սյունակի համապատասխան տողում նշվում է արժույթի անվանումը:
- **«Գինը հարկային տարվա սկզբին»** սյունակի համապատասխան տողերում լրացվում է արժեթղթերի գումարային արժեքը՝ հաշվարկված ներքոշարադրյալ սկզբունքով.
- **Բաժնային արժեթղթերի դեպքում՝** եթե տվյալ բաժնային արժեթուղթը թույլատրված է կարգավորվող շուկայում առևտրին (ցուցակված է բորսայում) և տվյալ բաժնային արժեթղթով գործարք է կնքվել հարկային տարվա սկզբին նախորդող վերջին 6 ամսվա ընթացքում, ապա սույն սյունակում լրացվում է կարգավորվող շուկայի (բորսայի) կողմից հրապարակված տվյալ արժեթղթով վերջին գործարքի հիմքում ընկած միավոր արժեթղթի գինը՝ բազմապատկած արժեթղթերի քանակով: Հակառակ դեպքում նշվում է բաժնային արժեթղթի անվանական արժեքը՝ բազմապատկած արժեթղթերի քանակով:
- **Ներդրումային ֆոնդերի փայերի (բաժնետոմսերի) դեպքում՝** լրացվում է հարկային տարվա առաջին օրվա դրությամբ ֆոնդի տվյալ փայի (բաժնետոմսի) համար վերջին անգամ հրապարակված հաշվարկային արժեքը՝ բազմապատկած արժեթղթերի քանակով (առկայության դեպքում):
- **Պարտքային արժեթղթերի դեպքում՝** պարտքային արժեթղթերի ընդհանուր անվանական արժեքը՝ բազմապատկած արժեթղթերի քանակով (առկայության դեպքում):
- **Վճարային արժեթղթերի դեպքում՝** դրվում է «-» նշանը:
- **«Ձեռք է բերվել հարկային տարում»** բաժնի **«գինը (արժեքը)»** սյունակի համապատասխան տողում նշվում է հարկային տարում ձեռք բերված (այդ թվում՝ ժառանգություն, նվիրատվություն կամ այլ հիմքերով արժեթղթերի ձեռքբերում, որոնց դեպքում տեղի չի ունեցել դրամական միջոցների արտահոսք) արժեթղթի գինը: Եթե տվյալ արժեթղթի ձեռքբերման դեպքում տեղի է ունեցել դրամական միջոցների արտահոսք, ապա տվյալ արժեթղթի գինը արժեթղթի ձեռքբերման դիմաց տրամադրված գումարն է: Վճարային արժեթղթերի դեպքում արժեթղթի գինը հանդիսանում է վճարային արժեթղթում նշված գումարը:
- **«Օտարվել է հարկային տարում»** մասի **«գինը (արժեքը)»** սյունակի համապատասխան տողում նշվում է հարկային տարում օտարված (այդ թվում՝ նվիրատվություն կամ այլ ձևերով օտարում, որոնց դեպքում տեղի չի ունեցել դրամական միջոցների ներհոսք) արժեթղթի գինը: Եթե տվյալ արժեթղթի օտարման դիմաց տեղի է ունեցել դրամական միջոցների

ներհոսք, ապա տվյալ արժեթղթի գինը արժեթղթի օտարման դիմաց ստացված գումարն է: Վճարային արժեթղթերի դեպքում արժեթղթի գինը հանդիսանում է վճարային արժեթղթում նշված գումարը:

- **«Գինը հարկային տարվա վերջում»** սյունակի համապատասխան տողերում լրացվում է արժեթղթերի գումարային արժեքը՝ հաշվարկված ներքոշարադրյալ սկզբունքով.
- **Բաժնային արժեթղթերի դեպքում՝** եթե տվյալ բաժնային արժեթուղթը թույլատրված է կարգավորվող շուկայում առևտրին (ցուցակված է բորսայում) և տվյալ բաժնային արժեթղթով գործարք է կնքվել հարկային տարվա վերջին նախորդող վերջին 6 ամսվա ընթացքում, ապա սույն սյունակում լրացվում է կարգավորվող շուկայի (բորսայի) կողմից հրապարակված տվյալ արժեթղթով վերջին գործարքի հիմքում ընկած միավոր արժեթղթի գինը՝ բազմապատկած արժեթղթերի քանակով: Հակառակ դեպքում նշվում է բաժնային արժեթղթի անվանական արժեքը՝ բազմապատկած արժեթղթերի քանակով:
- **Պարտքային արժեթղթերի դեպքում՝** պարտքային արժեթղթերի մնացորդային գումարը:
- **Վճարային արժեթղթերի դեպքում՝** նշվում է տվյալ վճարային արժեթղթի մնացորդային գումարը (առկայության դեպքում):

28. Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի հետ համատեղ ապրող ծնողի, չափահաս և չամուսնացած զավակի Հայտարարագրի «Ա3. Արժեթղթերը և այլ ներդրումները» աղյուսակի՝

- **«Տեսակը»** սյունակի յուրաքանչյուր տողում լրացվում է այն արժեթուղթը և (կամ) այլ ներդրումը, եթե հարկային տարում արժեթղթերի ձեռքբերման և (կամ) այլ ներդրման գործարքների ընդհանուր գինը (արժեքը) կամ օտարման գործարքների ընդհանուր գինը (արժեքը) գերազանցել է 8 միլիոն ՀՀ դրամը: Ընդ որում, ձեռքբերման և (կամ) այլ ներդրման գործարքների ընդհանուր գինը (արժեքը) կամ օտարման գործարքների ընդհանուր գինը (արժեքը) 8 միլիոն ՀՀ դրամը գերազանցելու դեպքում հայտարարագրման ենթակա են արժեթղթերի ձեռքբերման և (կամ) այլ ներդրման և օտարման բոլոր գործարքները.

Հարկային տարում ձեռքբերված կամ օտարված արժեթղթի (պարտատոմսը, չեկը, մուրհակը, բաժնետոմսը և Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով արժեթղթերի թվին դասվող այլ փաստաթուղթը, բացառությամբ բանկային վկայագրի) և (կամ) այլ ներդրումը հավաստող փաստաթուղթը (բաժնեմասը, փայաբաժինը) տեսակները Հայտարարագրում լրացվում է համաձայն կից Աղյուսակ 3-ի:

«Տեսակը» սյունակի յուրաքանչյուր տողում, փակագծերում նշվում է նաև համապատասխան արժեթուղթը թողարկողի անվանումը կամ ազգանունը, անունը, հայրանունը, ինչպես նաև արժեթղթի ծածկագիրը (առկայության դեպքում): Օտարերկրյա արժեթղթերի դեպքում ավելացվում է նաև «օտարերկրյա» բառը:

- **«Արժույթը»** սյունակի համապատասխան տողում նշվում է արժույթի անվանումը:
- **«Գինը հարկային տարվա սկզբին»** սյունակի համապատասխան տողերում լրացվում է արժեթղթերի գումարային արժեքը՝ հաշվարկված ներքոշարադրյալ սկզբունքով.
- **Բաժնային արժեթղթերի դեպքում՝** եթե տվյալ բաժնային արժեթուղթը թույլատրված է կարգավորվող շուկայում առևտրին (ցուցակված է բորսայում) և տվյալ բաժնային արժեթղթով գործարք է կնքվել հարկային տարվա սկզբին նախորդող վերջին 6 ամսվա ընթացքում, ապա սույն սյունակում լրացվում է կարգավորվող շուկայի (բորսայի) կողմից հրապարակված տվյալ արժեթղթով վերջին գործարքի հիմքում ընկած միավոր արժեթղթի գինը՝ բազմապատկած արժեթղթերի քանակով: Հակառակ դեպքում նշվում է բաժնային արժեթղթի անվանական արժեքը՝ բազմապատկած արժեթղթերի քանակով:
- **Ներդրումային ֆոնդերի փայերի (բաժնետոմսերի) դեպքում՝** լրացվում է հարկային տարվա առաջին օրվա դրությամբ ֆոնդի տվյալ փայի (բաժնետոմսի) համար վերջին հրապարակված հաշվարկային արժեքը՝ բազմապատկած արժեթղթերի քանակով (առկայության դեպքում):
- **Պարտքային արժեթղթերի դեպքում՝** պարտքային արժեթղթերի ընդհանուր անվանական արժեքը՝ բազմապատկած արժեթղթերի քանակով (առկայության դեպքում):
- **Վճարային արժեթղթերի դեպքում՝** դրվում է «-» նշանը:
- **«Ձեռք է բերվել հարկային տարում»** բաժնի **«գինը (արժեքը)»** սյունակի համապատասխան տողում նշվում է հարկային տարում ձեռք բերված (այդ թվում՝ ժառանգություն, նվիրատվություն կամ այլ հիմքերով արժեթղթերի ձեռքբերում, որոնց դեպքում տեղի չի ունեցել դրամական միջոցների արտահոսք) արժեթղթի գինը: Եթե տվյալ արժեթղթի ձեռքբերման դեպքում տեղի է ունեցել դրամական միջոցների արտահոսք, ապա տվյալ արժեթղթի գինը արժեթղթի ձեռքբերման դիմաց տրամադրված գումարն է: Վճարային արժեթղթերի դեպքում արժեթղթի գինը հանդիսանում է վճարային արժեթղթում նշված գումարը:

- **«Օտարվել է հարկային տարում»** մասի **«գինը (արժեքը)»** սյունակի համապատասխան տողում նշվում է հարկային տարում օտարված (այդ թվում՝ նվիրատվություն կամ այլ ձևերով օտարում, որոնց դեպքում տեղի չի ունեցել դրամական միջոցների ներհոսք) արժեթղթի գինը: Եթե տվյալ արժեթղթի օտարման դիմաց տեղի է ունեցել դրամական միջոցների ներհոսք, ապա տվյալ արժեթղթի գինը արժեթղթի օտարման դիմաց ստացված գումարն է: Վճարային արժեթղթերի դեպքում արժեթղթի գինը հանդիսանում է վճարային արժեթղթում նշված գումարը:
- **«Գինը հարկային տարվա վերջում»** սյունակի համապատասխան տողերում լրացվում է արժեթղթերի գումարային արժեքը՝ հաշվարկված ներքոշարադրյալ սկզբունքով.
- **Բաժնային արժեթղթերի դեպքում՝** եթե տվյալ բաժնային արժեթուղթը թույլատրված է կարգավորվող շուկայում առևտրին (ցուցակված է բորսայում) և տվյալ բաժնային արժեթղթով գործարք է կնքվել հարկային տարվա վերջին նախորդող վերջին 6 ամսվա ընթացքում, ապա սույն սյունակում լրացվում է կարգավորվող շուկայի (բորսայի) կողմից հրապարակված տվյալ արժեթղթով վերջին գործարքի հիմքում ընկած միավոր արժեթղթի գինը՝ բազմապատկած արժեթղթերի քանակով: Հակառակ դեպքում նշվում է բաժնային արժեթղթի անվանական արժեքը՝ բազմապատկած արժեթղթերի քանակով:
- **Պարտքային արժեթղթերի դեպքում՝** պարտքային արժեթղթերի մնացորդային գումարը:
- **Վճարային արժեթղթերի դեպքում՝** նշվում է տվյալ վճարային արժեթղթի մնացորդային գումարը (առկայության դեպքում):

29. Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի ամուսնու Հայտարարագրի «Ա4. Հանձնված կամ վերադարձված փոխառությունը» աղյուսակի՝

- **«Հանձնված կամ վերադարձված փոխառություն»** է համարվում հայտարարատուի կողմից այլ սուբյեկտի սեփականությանը դրամի (փոխառության գումարի) կամ այլ գույքի հանձնումը՝ միևնույն գումարի դրամ կամ ստացված գույքին հավասար քանակի և նույն տեսակի ու որակի գույք վերադարձնելու պայմանով, որը հայտարարատուն հանձնել է, կամ որը նրան վերադարձվել է հարկային տարում:
- **«Պարտապանի անվանումը կամ ազգանունը, անունը և հայրանունը»** սյունակի համապատասխան տողում լրացվում է փոխառություն ստացած կամ վերադարձրած պարտապանի անվանումը՝ եթե այն իրավաբանական անձ է կամ ազգանունը, անունը և հայրանունը՝ եթե պարտապանը ֆիզիկական անձ է:

- «**Պարտապանի հասցեն**» սյունակի համապատասխան տողում լրացվում է հայտարարատուի կողմից փոխառություն ստացած կամ վերադարձրած պարտապանների հասցեն, իրավաբանական անձի դեպքում՝ գտնվելու վայրը, իսկ ֆիզիկական անձանց դեպքում՝ բնակության վայրի հասցեն:
- Հասցեն լրացնելիս անհրաժեշտ է նշել երկիրը, մարզը, նահանգը (այլ վարչատարածքային միավորը), քաղաքը (գյուղը կամ այլ բնակավայրը), փողոցը, տունը, շենքը և բնակարանը:
- «**Արժույթը**» սյունակի համապատասխան տողում նշվում է արժույթի անվանումը:
- «**Փոխառության գումարը (չափը)՝ հարկային տարվա սկզբում**» սյունակի յուրաքանչյուր տողում լրացվում է հարկային տարվա սկզբի դրությամբ հայտարարատուի առկա փոխառությունների գումարի չափը:
- «**Հանձնվել է հարկային տարում**» սյունակի համապատասխան տողում նշվում է հարկային տարում փոխառության հանձնված գումարի չափը:
- «**Վերադարձվել է հարկային տարում**» սյունակի համապատասխան տողում նշվում է հարկային տարվա ընթացքում վերադարձված փոխառության գումարի չափը:
- «**Փոխառության գումարը (չափը)՝ հարկային տարվա վերջում**» սյունակի համապատասխան տողում տվյալ տեսակի փոխառության համար նշվում է հարկային տարվա սկզբում առկա փոխառության գումարի և հարկային տարվա ընթացքում հանձնված ու վերադարձված փոխառությունների գործարքների տարբերության հանրագումարը:

30.Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի հետ համատեղ ապրող ծնողի, չափահաս և չամուսնացած զավակի Հայտարարագրի «Ա4. Հանձնված կամ վերադարձված փոխառությունը» աղյուսակի՝

- «**Հանձնված կամ վերադարձված փոխառություն**» է համարվում Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի հետ համատեղ ապրող ծնողի, չափահաս և չամուսնացած զավակի կողմից այլ սուբյեկտի սեփականությանը դրամի (փոխառության գումարի) կամ այլ գույքի հանձնումը՝ միևնույն գումարի դրամ կամ ստացված գույքին հավասար քանակի և նույն տեսակի ու որակի գույք վերադարձնելու պայմանով, որը հայտարարատուն հանձնել է, կամ որը նրան վերադարձվել է հարկային տարում:
- Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի հետ համատեղ ապրող ծնողի, չափահաս և չամուսնացած զավակի փոխառությունը հայտարարագրվում է, եթե հարկային տարում փոխառության հանձնման գործարքների

ընդհանուր գումարը (չափը) կամ վերադարձման գործարքների ընդհանուր գումարը (չափը) գերազանցել է 8 միլիոն ՀՀ դրամը: Ընդ որում, փոխառության հանձնման գործարքների ընդհանուր գումարը (չափը) կամ վերադարձման գործարքների ընդհանուր գումարը (չափը) 8 միլիոն ՀՀ դրամը գերազանցելու դեպքում հայտարարագրման ենթակա են փոխառության հանձնման և վերադարձման բոլոր գործարքները:

- **«Պարտապանի անվանումը կամ ազգանունը, անունը և հայրանունը»** սյունակի համապատասխան տողում լրացվում է փոխառություն ստացած կամ վերադարձրած պարտապանի անվանումը՝ եթե այն իրավաբանական անձ է կամ ազգանունը, անունը և հայրանունը՝ եթե պարտապանը ֆիզիկական անձ է:
- **«Պարտապանի հասցեն»** սյունակի համապատասխան տողում լրացվում է հայտարարատուի կողմից փոխառություն ստացած կամ վերադարձրած պարտապանների հասցեն, իրավաբանական անձի դեպքում՝ գտնվելու վայրը, իսկ ֆիզիկական անձանց դեպքում՝ բնակության վայրի հասցեն:
- Հասցեն լրացնելիս անհրաժեշտ է նշել երկիրը, մարզը, նահանգը (այլ վարչատարածքային միավորը), քաղաքը (գյուղը կամ այլ բնակավայրը), փողոցը, տունը, շենքը և բնակարանը:
- **«Արժույթը»** սյունակի համապատասխան տողում նշվում է արժույթի անվանումը:
- **«Փոխառության գումարը (չափը)՝ հարկային տարվա սկզբում»** սյունակի յուրաքանչյուր տողում լրացվում է հարկային տարվա սկզբի դրությամբ հայտարարատուի առկա փոխառությունների գումարի չափը:
- **«Հանձնվել է հարկային տարում»** սյունակի համապատասխան տողում նշվում է հարկային տարում փոխառության հանձնված գումարի չափը:
- **«Վերադարձվել է հարկային տարում»** սյունակի համապատասխան տողում նշվում է հարկային տարվա ընթացքում վերադարձված փոխառության գումարի չափը:
- **«Փոխառության գումարը (չափը)՝ հարկային տարվա վերջում»** սյունակի համապատասխան տողում տվյալ տեսակի փոխառության համար նշվում է հարկային տարվա սկզբում առկա փոխառության գումարի և հարկային տարվա ընթացքում հանձնված ու վերադարձված փոխառությունների գործարքների տարբերության հանրագումարը:

31. **Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի ամուսնու** Հայտարարագրի «Ա5. Սույն աղյուսակի Ա1-Ա4-րդ կետերում չնշված և ութ միլիոն դրամը

գերազանցող կամ դրան համարժեք արտարժույթից ավելի արժեք ունեցող ցանկացած գույք (թանկարժեք գույքը)» աղյուսակի՝

- **«Գույքի անվանումը»** սյունակի համապատասխան տողում լրացվում է բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի ամուսնուն սեփականության իրավունքով պատկանող, Ա1-ից Ա-4 կետերում չներառված, 8 միլիոն դրամից կամ դրան համարժեք արտարժույթից ավելի արժեք ունեցող ցանկացած այն գույքի համառոտ հատկանիշները, որն օտարվել կամ ձեռք է բերվել հարկային տարում:
- **«Առկա է հարկային տարվա սկզբին»** սյունակի համապատասխան տողում դրվում է «V» նշանը, եթե հարկային տարվա ընթացքում օտարվել է հարկային տարվա սկզբում առկա թանկարժեք գույքը:
- **«Ձեռք է բերվել հարկային տարում»** սյունակի **«գինը (արժեքը)»** հատվածի համապատասխան տողում նշվում է տվյալ հարկային տարվա ընթացքում ձեռք բերված յուրաքանչյուր միավոր թանկարժեք գույքի արժեքը՝ ըստ թանկարժեք գույքի ձեռքբերման պայմանագրում արտացոլված գնի:
- **«արժույթը»** սյունակի համապատասխան տողում նշվում է արժույթի անվանումը:
- **«Օտարվել է հարկային տարում»** սյունակի **«գինը (արժեքը)»** հատվածի համապատասխան տողում նշվում է տվյալ հարկային տարվա ընթացքում օտարված թանկարժեք գույքի արժեքը, ըստ օտարման պայմանագրում արտացոլված գնի:
- **«Առկա է հարկային տարվա վերջում»** սյունակի համապատասխան տողում դրվում է «V» նշանը, եթե հարկային տարվա ընթացքում տվյալ թանկարժեք գույքը ձեռք է բերվել և չի օտարվել:
- Հարկային տարվա ընթացքում ձեռք բերված և օտարված թանկարժեք գույքի դեպքում **«Առկա է հարկային տարվա սկզբին»** և **«Առկա է հարկային տարվա վերջում»** սյունակների համապատասխան վանդակներում դրվում է «-» նշանը:

32. Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի հետ համատեղ ապրող ծնողի, չափահաս և չամուսնացած զավակի Հայտարարագրի «Ա5. Սույն աղյուսակի Ա1-Ա4-րդ կետերում չնշված և ութ միլիոն դրամը գերազանցող կամ դրան համարժեք արտարժույթից ավելի արժեք ունեցող ցանկացած գույք (թանկարժեք գույքը)» աղյուսակի՝

- «**Գույքի անվանումը**» սյունակի համապատասխան տողում լրացվում է բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի հետ համատեղ ապրող ծնողի, չափահաս և չամուսնացած զավակին սեփականության իրավունքով պատկանող, Ա1-ից Ա-4 կետերում չներառված, 8 միլիոն դրամից կամ դրան համարժեք արտարժույթից ավելի արժեք ունեցող ցանկացած այն գույքի համառոտ հատկանիշները, որն օտարվել կամ ձեռք է բերվել հարկային տարում:
- «**Առկա է հարկային տարվա սկզբին**» սյունակի համապատասխան տողում դրվում է «V» նշանը, եթե հարկային տարվա ընթացքում օտարվել է հարկային տարվա սկզբում առկա թանկարժեք գույքը:
- «**Ձեռք է բերվել հարկային տարում**» սյունակի «**գինը (արժեքը)**» հատվածի համապատասխան տողում նշվում է տվյալ հարկային տարվա ընթացքում ձեռք բերված յուրաքանչյուր միավոր թանկարժեք գույքի արժեքը՝ ըստ թանկարժեք գույքի ձեռքբերման պայմանագրում արտացոլված գնի:
- «**արժույթը**» սյունակի համապատասխան տողում նշվում է արժույթի անվանումը:
- «**Օտարվել է հարկային տարում**» սյունակի «**գինը (արժեքը)**» հատվածի համապատասխան տողում նշվում է տվյալ հարկային տարվա ընթացքում օտարված թանկարժեք գույքի արժեքը, ըստ օտարման պայմանագրում արտացոլված գնի:
- «**Առկա է հարկային տարվա վերջում**» սյունակի համապատասխան տողում դրվում է «V» նշանը, եթե հարկային տարվա ընթացքում տվյալ թանկարժեք գույքը ձեռք է բերվել և չի օտարվել:
- Հարկային տարվա ընթացքում ձեռք բերված և օտարված թանկարժեք գույքի դեպքում «**Առկա է հարկային տարվա սկզբին**» և «**Առկա է հարկային տարվա վերջում**» սյունակների համապատասխան վանդակներում դրվում է «-» նշանը:

33. Հայտարարագրի «**Ա6. Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի ամուսնու դրամական միջոցները**» աղյուսակի՝

- «**Արժույթը**» սյունակի համապատասխան տողում նշվում է արժույթի անվանումը:
- «**Չափը (գումարը)՝ հարկային տարվա սկզբում**» սյունակի համապատասխան տողերում լրացվում է նշված արժույթով դրամական միջոցի (այդ թվում բանկում ունեցած) մեծությունը հարկային տարվա սկզբում:

- «**Չափը (գումարը)՝ հարկային տարվա վերջում**» սյունակի համապատասխան տողերում լրացվում է նշված արժույթով դրամական միջոցի (այդ թվում բանկում ունեցած) մեծությունը հարկային տարվա վերջում:

Բաժին Բ. Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի ամուսնու, նրա հետ համատեղ ապրող ծնողի, չափահաս և չամուսնացած զավակի եկամուտները

34. Հայտարարագրի «**Բ. Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի ամուսնու, նրա հետ համատեղ ապրող ծնողի, չափահաս և չամուսնացած զավակի եկամուտները**» բաժնում ներկայացվում է բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի ամուսնու, նրա հետ համատեղ ապրող ծնողի, չափահաս և չամուսնացած զավակի՝ հարկային տարում Հայաստանի Հանրապետությունում և արտերկրում ստացած՝ «Հանրային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 35-րդ հոդվածի 3-րդ և 4-րդ մասերով սահմանված եկամուտների տեսակները և դրանց ստացման աղբյուրները:

35. Ընդհանուր համատեղ սեփականության իրավունքով գույքի օտարումից կամ օգտագործումից ստացված ամբողջ եկամտից՝ բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի ամուսինը, նրա հետ համատեղ ապրող ծնողը, չափահաս և չամուսնացած զավակը հայտարարագրում արտացոլում է իր կողմից փաստացի ստացած մասը:

36. Հայտարարագրի «**Բաժին Գ. ԲԱՐՁՐԱՍՏԻՃԱՆ ՊԱՇՏՈՆԱՏԱՐ ԱՆՁԻ ԱՄՈՒՍՆՈՒ, ՆՐԱ ՀԵՏ ՀԱՄԱՏԵՂ ԱՊՐՈՂ ԾՆՈՂԻ, ՉԱՓԱՀԱՍ ԵՎ ՉԱՄՈՒՍՆԱՑԱԾ ԶԱՎԱԿԻ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԸ**» աղյուսակի՝

- «**Եկամտի տեսակը**» սյունակի համապատասխան տողում լրացվում են հարկային տարում հայտարարատուին Հայաստանի Հանրապետության դրամով, արտարժույթով և (կամ) բնամթերային (ոչ դրամական ձևով) վճարված համապատասխան եկամտի տեսակները՝ համաձայն Աղյուսակ 4-ի:
- «**Վճարողի անվանումը կամ ազգանունը, անունը և հայրանունը**» սյունակի համապատասխան տողում լրացվում է եկամուտ վճարող կազմակերպության անվանումը կամ ֆիզիկական անձի ազգանունը, անունը և հայրանունը:
- «**Վճարողի հասցեն**» սյունակի համապատասխան տողում լրացվում է եկամուտ վճարող կազմակերպության գտնվելու վայրի կամ ֆիզիկական անձի բնակության վայրի լրիվ հասցեն:

- Հասցեն լրացնելիս անհրաժեշտ է նշել երկիրը, մարզը, նահանգը (այլ վարչատարածքային միավորը), քաղաքը (գյուղը կամ այլ բնակավայրը), փողոցը, տունը, շենքը և բնակարանը:
- «**Արժույթը**» սյունակի համապատասխան տողում նշվում է արժույթի անվանումը:
- «**Եկամտի չափը (գումարը)**» սյունակի համապատասխան տողում լրացվում է եկամուտ վճարողի կողմից հայտարարատուին վճարված եկամտի առձեռն կամ նրա հաշվին փոխանցված գումարի մեծությունը: Օրենքով սահմանված դեպքերում, հարկերը կամ պարտադիր վճարները եկամուտ վճարողի կողմից պահված լինելու դեպքում՝ նշվող գումարի չափը չի ներառում պահված հարկերը և պարտադիր վճարները: Այն դեպքում, երբ եկամուտ վճարողը հարկի կամ պարտադիր վճարի պահում չի կատարել՝ սյունակի համապատասխան տողում նշվում է ստացած ամբողջ գումարը:
- «**ՀՀ դրամով**» սյունակի համապատասխան տողում լրացվում է հարկային տարում վճարողի կողմից հայտարարատուին վճարված եկամտի գումարը՝ ՀՀ դրամով:
- «**արտարժույթով**» սյունակի համապատասխան տողում լրացվում է հարկային տարում վճարողի կողմից հայտարարատուին վճարված եկամտի գումարը՝ համապատասխան արտարժույթով:
- «**բնամթերքով**» սյունակի համապատասխան տողերում լրացվում է նվիրատվության կամ ժառանգության կարգով, ինչպես նաև վիճակախաղերի իրային շահումների (մրցանակների) տեսքով ստացված բնամթերային (ոչ դրամական ձևով) եկամտի չափը հարկային տարում, որը արտացոլվում է ՀՀ դրամով՝ բնամթերային (ոչ դրամական ձևով) եկամտի հաշվարկման ներքոշարադրյալ մեթոդներով:
- Բնամթերային (ոչ դրամական ձևով) եկամուտը կազմակերպություններից և անհատ ձեռնարկատերերից ստանալու դեպքում հայտարարագրում դրանք արտացոլվում են կազմակերպության կամ անհատ ձեռնարկատիրոջ կողմից եկամտի վճարման կամ նշված եկամտի պահանջի իրավունքի մարման ամսում (անհնարինության դեպքում նախորդող ամսում) **այլ անձանց՝ դրանց իրացման միջին գներով**, իսկ այդպիսի գների բացակայության դեպքում՝ կազմակերպության կամ անհատ ձեռնարկատիրոջ մոտ դրանց ինքնարժեքի (կամ ձեռքբերման արժեքի) և դրա նկատմամբ օրենքով սահմանված դեպքերում անուղղակի հարկերի հանրագումարով:

- Բնամթերային եկամուտը այլ աղբյուրներից ստանալու դեպքում՝ հայտարարագրում դրանք հաշվի է առնվում և արտացոլվում է նույնանման գործարքների համար եկամտի ստացման կամ նշված եկամտի պահանջի իրավունքի մարման ամսվա **հրապարակված վիճակագրական գներով** (անհնարինության դեպքում նախորդող ամսվա հրապարակված վիճակագրական միջին գներ), իսկ դրանց բացակայության դեպքում՝ այդպիսի կամ նույնանման գործարքների համար եկամտի ստացմանը կամ նշված եկամտի պահանջի իրավունքի մարմանը նախորդող 12 ամսվան վերաբերող հրապարակված վիճակագրական միջին գները (սակագները):
- Վիճակագրական միջին գնի բացակայության դեպքում բնամթերային եկամուտը կամ բնամթերքով պահանջի իրավունքը հայտարարագրում արտացոլվում է **եկամտի ստացման կամ պահանջի իրավունքի առաջացման տարում այն ձեռք բերելու գնով**, որը նման հանգամանքներում սովորաբար գանձվում է նույնանման ապրանքների, աշխատանքների կամ ծառայությունների համար: Այդ նպատակով կարող են կիրառվել առքուվաճառքով զբաղվող սուբյեկտների (բրոքերների, մասնագիտացված խանութների, բորսաների, մասնագիտացված տոնավաճառների, շուկաների և այլն) գները (սակագները), գնացուցակային (կատալոգային) գները, այդ թվում՝ նաև համապատասխան դեպքերում համացանցի միջոցով ստացված տվյալները, ինչպես նաև նույնանման գույքի աճուրդային կարգով իրացման ձևավորված նախադեպային տվյալները:
- «Ընդամենը» տողի և «**եկամտի չափը (գումարը)**» «**ՀՀ դրամով**», «**արտարժույթով**» և «**բնամթերքով**» սյունակների հատման համապատասխան վանդակներում նշվում է ստացված եկամուտների տեսակների հանրագումարը:
- «**արտարժույթով**» եկամտի հանրագումարը չի հաշվարկվում:

ՀԱՅՏԱՐԱՐԱԳՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

37. Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի ամուսնու, նրա հետ համատեղ ապրող ծնողի, չափահաս և չամուսնացած զավակի հարկային տարվա գույքի և եկամուտների հայտարարագիրը ներկայացվում է Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձանց էթիկայի հանձնաժողով՝ ք. Երևան, 0077 Բաղրամյան պողոտա 26 հասցեով:

38. Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի ամուսնու, նրա հետ համատեղ ապրող ծնողը, համատեղ ապրող չափահաս և չամուսնացած զավակը հարկային տարվա գույքի ու եկամուտների վերաբերյալ հայտարարագիրը էթիկայի հանձնաժողով է ներկայացվում յուրաքանչյուր տարվա դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ ոչ ուշ, քան տվյալ տարվան հաջորդող տարվա փետրվարի 15-ը:

39. Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի ամուսինը, նրա հետ համատեղ ապրող ծնողը, համատեղ ապրող չափահաս և չամուսնացած զավակը հարկային տարվա գույքի ու եկամուտների վերաբերյալ հայտարարագիր ներկայացնում են բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի հարկային տարվա գույքի, եկամուտների և փոխկապակցված անձանց հայտարարագրի հետ միասին՝ մեկ փաթեթով:

40. Հայտարարագիրը էթիկայի հանձնաժողով է ներկայացվում ինչպես փոստային եղանակով, այնպես էլ առձեռն՝ փակ և ստորագրված ծրարով:

41. Հայտարարագիրը փոստային եղանակով էթիկայի հանձնաժողով է ուղարկվում պատվիրված նամակով:

42. Հայտարարագրի փակ ծրարը էթիկայի հանձնաժողով առձեռն ներկայացնող անձը գրանցամատյանում ստորագրությամբ հաստատում է դրա ներկայացման փաստը: Էթիկայի հանձնաժողովի պատասխանատուի կողմից տրամադրվում է ստացական հայտարարագրի փակ ծրարն ընդունելու վերաբերյալ:

43. Հայտարարագրի ներկայացման ժամկետը բարձրաստիճան պաշտոնատար անձանց ռեեստրում գրանցվում է.

- Փոստային առաքումների դեպքում պատվիրված նամակի ուղարկման ամսաթիվ պարունակող կնիքի համաձայն,
- Առձեռն ներկայացման ժամանակ գրանցամատյանում կատարված գրառման և տրված ստացականի ամսաթվով:

44. Հայտարարագրի ներկայացման համար փոստային բաժանմունքի կողմից տրամադրված կտրոնը կամ էթիկայի հանձնաժողովի պատասխանատուի

կողմից տրամադրված ստացականը հիմք են հանդիսանում հայտարարագրի ներկայացման ժամկետի որոշման համար:

45. Հայտարարագրերը ներկայացվում են թղթային տարբերակով:

46. Հայտարարագիրը «Հանրային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված ժամկետներում չներկայացնելու դեպքում, բարձրաստիճան պաշտոնատար անձինք կրում են պատասխանատվություն օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

ԱՂՅՈՒՍԱԿՆԵՐ

ԱՂՅՈՒՍԱԿ 1. ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ

ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ՏԵՍԱԿԸ	
1.	Հողամաս
2.	Ընդերքի մաս
3.	Մեկուսի ջրային օբյեկտ
4.	Անտառ
5.	Բազմամյա տնկի
6.	Շենքը, շինությունը , այդ թվում
6.1	Անհատական բնակելի տունը՝ հողամասի վրա կառուցված, իր տնտեսական շինություններով կառուցը,
6.2	Բնակարանը՝ բազմաբնակարան բնակելի շենքում ֆիզիկական անձանց բնակության համար նախատեսված, իրավունքների պետական գրանցումն իրականացնող լիազոր մարմնում առանձին ծածկագրով գրանցված և համարակալված տարածքը,
6.3	Այգետնակը (ամառանոցը)՝ այգեգործական զանգվածում հողամասի վրա կառուցված ամառանոցային շինությունը
6.4	Բազմաբնակարան բնակելի շենքը՝ մեկից ավելի բնակարաններ, ոչ բնակելի և ընդհանուր օգտագործման տարածքներ ունեցող շինությունը.
6.5	Բազմաբնակարան շենքի ոչ բնակելի տարածքը (բազմաբնակարան շենքում բնակարան, հասարակական, արտադրական նշանակության շինություն չհամարվող, իրավունքների պետական գրանցումն իրականացնող լիազորված մարմնում առանձին ծածկագրով գրանցված և համարակալված տարածքը
6.6	Ավտոտնակը (տրանսպորտային միջոցների կայանման համար հողամասի վրա կառուցված առանձին շինությունը)
6.7	Հասարակական նշանակության շինությունը (բնակչության սոցիալական սպասարկման, ինչպես նաև վարչական ու հասարակական կազմակերպությունների տեղակայման համար նախատեսված շինությունը)
6.8	Արտադրական նշանակության շինությունը (արդյունաբերական և գյուղատնտեսական արտադրությունների տեղակայման և նրանց մեջ տեխնոլոգիական սարքավորումների շահագործման համար անհրաժեշտ պայմաններն ապահովող շինությունը)
6.9	Անավարտ (կիսակառույց) շինությունները (Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով բնութագրվող)

ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ՏԵՍԱԿԸ	
6.10	Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն նոր կառուցված, ձեռք բերված և անշարժ գույքի կադաստր վարող լիազոր մարմնի կողմից հաշվառված ու գնահատված այն շինությունները, որոնք դեռևս չեն ստացել իրավունքների պետական գրանցում, ինչպես նաև սեփականության կամ հողօգտագործման իրավունք ունեցող անձանց կողմից այդ հողամասի վրա ինքնակամ կառուցված շենքերը և շինությունները, այդ թվում՝ բազմաբնակարան շենքերում կամ շենքերին կից ինքնակամ կառույցները:
7.	Հողին ամրակայված այլ անշարժ գույք

ԱՂՅՈՒՍԱԿ 2. ՇԱՐԺԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ

ՇԱՐԺԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	
1.	Ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոց, որի շարժիչի աշխատանքային ծավալը գերազանցում է 50 խոր. սմ-ը, իսկ առավելագույն արագությունը գերազանցում է 50 կմ/ժ-ը, այդ թվում
	ա) Բեռնատար (բեռնաուղևորատար) ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոց,
	բ) Մարդատար ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոց
2.	Անվավոր մեքենա կամ մեխանիզմ
3.	Թրթուրավոր մեքենա կամ մեխանիզմ
4.	Ինքնագնաց մեքենա կամ մեխանիզմ
5.	Տարբեր բեռնատարողությամբ կցորդ
6.	Տարբեր բեռնատարողությամբ կիսակցորդ
7.	Օդային փոխադրամիջոց
8.	Ջրային փոխադրամիջոց
9.	Ձյունագնաց
10.	Մոտոամենագնաց (քվադրոցիկլը)
11.	Մոտոցիկլետ
12.	Այլ ավտոմոբիլային տրանսպորտային միջոց

ԱՂՅՈՒՍԱԿ 3. ԱՐԺԵԹՂԹԻ ԿԱՄ ԱՅԼ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐ

ԱՐԺԵԹՂԹԻ ԿԱՄ ԱՅԼ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ՏԵՍԱԿԸ	
1.	Բաժնային արժեթղթեր են համարվում
1.1	Բաժնետոմսը, բաժնետոմսերով ամրագրված իրավունքներին համարժեք իրավունքներ տվող այլ արժեթուղթը,
1.2	Բաժնետոմսը, 1-ին կետով սահմանված արժեթղթերի վրա հիմնված դեպոզիտար ստացականը (դեպոզիտար ստացական է համարվում օտարերկրյա թողարկողի բաժնետոմսերի, բաժնետոմսերով ամրագրված իրավունքներին համարժեք իրավունքներ տվող այլ փաստաթղթերի, պարտատոմսերի կամ պարտքային այլ արժեթղթերի հիման վրա թողարկված այն արժեթուղթը, որը դրա սեփականատիրոջն իրավունք է տալիս իրականացնել դրա հիմքում ընկած արժեթղթերով ամրագրված իրավունքները),
1.3	Ցանկացած այլ արժեթուղթ, որն իրավունք է տալիս ձեռք բերել 1-ին կետով սահմանված արժեթղթերը փոխարկման, փոխանակման կամ այլ իրավունքների իրականացման եղանակով և թողարկվել է սույն կետի 1-ին ենթակետով սահմանված արժեթղթերի թողարկողի կամ նրանց խմբի անդամ թողարկողի կողմից,
1.4	Ներդրումային ֆոնդերի փայերը (բաժնետոմսերը):
2.	Պարտքային արժեթղթեր են համարվում՝
2.1	Պարտատոմսերը,
2.2	«Արժեթղթերի շուկային մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով և «Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով» սահմանված պարտքային այլ արժեթղթերը, այդ թվում՝ դրամական շուկայի գործիքներ (դրամական շուկայի գործիքները մինչև մեկ տարի մարման ժամկետ ունեցող պարտքային արժեթղթերն են, այդ թվում՝ կարճաժամկետ պարտատոմսերը և այլ կարճաժամկետ պարտքային արժեթղթերը):
3.	Վճարային արժեթղթեր են համարվում չեկը, հասարակ մուրհակը և «Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով» սահմանված այլ վճարային արժեթղթեր:
4.	Այլ ներդրումները

ԱՂՅՈՒՍԱԿ 4. ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ

ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐ	
1.	Աշխատանքի վարձատրություն և/կամ/ դրան հավասարեցված այլ վճարումներ
2.	Գրականության, արվեստի կամ գիտական աշխատանքի օգտագործման կամ օգտվելու իրավունքի համար ցանկացած հեղինակային իրավունքից, ցանկացած արտոնագրից, ապրանքային նշանից, նախագծից կամ մոդելից, պլանից, գաղտնի բանաձևից կամ գործընթացից, էլեկտրոնային հաշվողական մեքենաների և տվյալների բազայի համար ծրագրերի կամ արդյունաբերական, առևտրային, գիտական սարքավորումներ օգտագործելու կամ օգտվելու համար իրավունքի կամ արդյունաբերական, տեխնիկական, կազմակերպական, առևտրային, գիտական փորձի վերաբերյալ տեղեկություն տրամադրելու համար ստացվող հատուցումը (ոռյալթի) և հեղինակային վարձատրությունը.
3.	Ստացված փոխառությունները (վարկերը) կամ տրված փոխառությունների (վարկերի) ստացված տոկոսը և այլ հատուցումը.
4.	Շահաբաժիններ
5.	Խաղատներում կամ շահումներով խաղերում ստացած եկամուտները (շահումները)
6.	Մրցույթների կամ մրցությունների, ինչպես նաև վիճակախաղերի իրային կամ դրամական շահումները (մրցանակները).
7.	Նվիրատվության կամ օգնության կարգով ստացված գույքը, դրամական միջոցները (բացառությամբ աշխատանքի, ծառայության տեսքով ստացած)
8.	Ապահովագրական հատուցումները
9.	Գույքը (բացառությամբ դրամական միջոցների) օտարելուց ստացված եկամուտը
10.	Վարձակալության դիմաց ստացված վճարը կամ այլ հատուցումը
11.	Քաղաքացիաիրավական այլ պայմանագրերից ստացված եկամուտը
12.	Ձեռնարկատիրական գործունեությունից ստացված եկամուտը
13.	Ժառանգության կարգով ստացված գույքը (այդ թվում՝ դրամական միջոցները)

ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐ	
14.	Փոխառություններ (վարկեր)
15.	Միանվագ վճարները
16.	Գույքային իրավունքներից ստացված եկամուտը
17.	Այլ եկամուտները